



# VARLIK VE HIÇLIK ARASINDA

İngiliz yazar **Ian McEwan**'ın en önemli romanlarından biri kabul edilen **Kayıp**; Stephen ve Julie Lewis çiftinin üç yaşındaki çocukları Kate'in bir sabah aniden ortadan yok oluşuyla açılıyor ve kaybı, acıyı, kabullenışı ilmek ilmek işliyor.

Roman, orijinal adı olan "*The Child in Time*" ile 2017 yılında sinemaya da uyarlanmış; Julian Farino'nun yönetmenliğini yaptığı filmin başrollerinde ise Benedict Cumberbatch ile Kelly Macdonald oynamıştı.





İngiliz yazar Ian McEwan'ın 1987 senesinde yayımlanan ve en önemli romanlarından biri kabul edilen romanı *Whitbread* ödüllü *Kayıp*, Murat Karlıdağ çevirisi ve **Yapı Kredi Yayınları** etiketiyle okurlarını buldu. McEwan'ın daha önceki öykü ve romanlarında olduğu gibi yine okuru sarsan, etkileyici ve derin bir anlatıyla karşı karşıyayız... Stephen ve Julie Lewis çiftinin üç yaşındaki çocukları Kate'in babasıyla süpermarkete gittiği bir sabah aniden ortadan yok oluşuyla açılan ve ailenin bundan sonra yaşadığı dramı tüm rahatsız ediciliği ve tekinsizliğe ele alan **Kitap**; kaybı, acıyı, kabullenışı ilmek ilmek işliyor.

Merkezine kaybolan bir çocuğu koymasına rağmen, **Kitapta** ilgimi çeken ilk şey giriş cümlesi oldu.

*"Toplu taşımayı azaltmak uzun süredir hem hükümetin hem de halkın büyük bölümünün gözünde bireysel özgürlüğün görmezden gelinmesiyle aynı anlamdaydı."* Birkaç cümle sonra da *"Belli ki özgürlük arayışı henüz tutku haline gelmemiş,"* derken, yazarın özgürlükleri elinden alınmış insanların buna sessiz kalmalarına veryansın ettiğini görebiliyoruz. Markette kaybolan çocuğun hikâyesi bir yana, politikaya sırtını dönmüş, apolitik orta yaş neslinin yer yer eleştirilere maruz kaldığını izliyoruz. Ana karakterimiz Stephen Lewis de bu stereotipiden dışarı çıkamayan birisi. Kanepesinde uzanıp sek viskisini yudumlarken, anlamsız televizyon programlarını ve olimpiyat oyunlarını seyreden Stephen, ancak bir acıyla karşılaştığı zaman duyarlılık gösterip başbakanın Çocuk Koruma



Yasası Komisyonu'nda görev almaya başlıyor.

Romanın en başında bu komisyonda görev aldığını öğrendiğimiz Stephen'ın zihninin geri sıçrayışlarıyla bize anlattığı "kaybolma" hikâyesi ve romanın sarmal bir kurgu içinde kalırken, okuru yormak yerine metne odaklaması da yazarın maharetinden başka bir şey değil.

Gelelim ana merkezde yatan konuya: Üç yaşındaki Kate, babasıyla market sırasında beklerken

İngilizlerin "*in the blink of an eye*" dediği "göz açıp kapayana kadar geçen bir anda" ortadan yok oluyor. Kate kaçtı mı kaçırıldı mı, öldü mü öldürüldü mü bu mevzu bir süre okurun kafasını kurcalıyor. Yaslı anne baba çaresizce ayrı düşünüyor. Depresyon, melankoli ve yas sürecindeyse bir takım tekinsiz ve mistik olaylar vuku buluyor. Karısı Julie'nin kaldığı kasabayı ziyaret ettiği zaman, patika yolun sonundaki evin camında bir çocuk silueti

Stephen'ın zihninin geri sıçrayışlarıyla bize anlattığı "kaybolma" hikâyesi ve romanın sarmal bir kurgu içinde kalırken okuru yormak yerine metne odaklaması da yazarın maharetinden başka bir şey değil.

gören Stephen delirmenin eşiğine mi geliyor yoksa birden zaman mı bükülüyor?

Kitabı okurken ısrarla zihnimden gitmeyen şey, meşhur Netflix dizisi ve bir Alman prodüksiyonu "Dark" oldu. Tıpkı Stephen'ın camda gördüğü çocuğun kendi çocukluğu olduğunu bize düşündüren roman gibi "Dark" dizisinde de kaybolan çocuğa farklı zaman boyutlarında rastlıyorduk. Acaba Ian McEwan bize zamanın göreceli bir kavram olduğunu, akışkan olduğunu, eğilip bükülebilir bir şey olduğunu mu anlatıyordu? Romanın orijinal ismi "The Child in

Time" yani "Zamandaki Çocuk" acaba bu teoriyi destekliyor muydu?

**Kitap** 2017 senesinde BBC tarafından filme de çekilmiş, okur kitabı okuduktan sonra filmi de izlemek isteyebilir. İnsan hayatının birkaç saniye içerisinde nasıl altüst olduğunu, yasin ve kaybın insan hayatına olan etkisini, İngiltere'nin politik arka fonuyla, "acı" ama aslında tam da acı olmayan bir hikâye okumak isteyen okurlara McEwan'ın bu psikolojik gerilim kitabını tavsiye ediyorum. Bir sarkaç gibi gidip gelecek ve kendinizi bu gerilimli metinden alıkoyamayacaksınız.



Kayıp / Ian McEwan / Çeviren:  
Murat Karlıdağ / **Yapı Kredi**  
**Yayınları** / Roman / 220 Sayfa